

Strategický plán EVVO – INSPIRO středisko volného času Tišnov

Environmentální výchova vzdělávání a osvěta

(ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM EVVO)

Autor: Mgr. Monika Chlupová Fruhwirtová

Zařízení: INSPIRO středisko volného času Tišnov, Riegrova 312

V Tišnově dne 9. 9. 2019

Anotace

Strategický plán EVVO – **INSPIRO středisko volného času Tišnov** byl zpracován na základě vypracování závěrečné práce specializačního studia pro koordinátory EVVO v souladu s § 9 Vyhlášky 317 ze dne 27. července 2005 o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších úprav a je zaměřen na vytvoření koncepce školy v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty - školního programu EVVO a ročního programu EVVO.

Závěrečná práce byla zaměřena na stanovení výchovně vzdělávacích cílů a výstupů ve zvolených formách zájmového vzdělávání, které se staly přílohou Školního vzdělávacího programu SVČ Inspiro Tišnov. Dlouhodobé záměry SVČ pro oblast environmentální výchovy jsou navrženy s výhledem do roku 2024. Závěrečná práce vycházela ze společného hledání výchovně - vzdělávacích cílů a organizačních cílů. Podkladem pro vyhodnocení výchozího stavu a reálných možností zařízení se zaměřením na oblast environmentální výchovy byl v návaznosti na realizovanou SWOT analýzu, rozbor školního vzdělávacího programu, společné výstupy pedagogů volného času a ostatních zaměstnanců SVČ na poradách během školních let 2017/19. Obsah je zaměřen na všechny věkové kategorie realizující zájmové vzdělávání v SVČ, především pak na děti, žáky a studenty navštěvující aktivity SVČ. Součástí plánu je realizační plán na 2018 až 2020.

OBSAH

A. Strategický plán EVVO	4
1. Charakteristika školy a okolí	4
2. Výchozí stav	6
2.1 Rozbor ŠVP z pohledu EVVO	6
2.2 Metodika zpracování SWOT analýzy	7
2.3 Vyhodnocení SWOT analýzy	7
2.4 Klíčové faktory a strategická doporučení	11
3. Vize školy EVVO	12
4. Výchova a vzdělávání	12
4.1 Senzitivita	13
4.2 Zákonitosti	13
4.3 Problémy a konflikty	14
4.4 Výzkumné dovednosti	15
4.5. Akční strategie	15
5. Organizace a provoz.	16
5.1 Organizace výuky	17
5.2 Provoz školy	18
5.3 Materiální, prostorové a technické zázemí	19
5.4 Spolupráce s ostatními organizacemi	20
5.5 Finanční zajištění	21
5.6 Další vzdělávání zaměstnanců školy	22
6. Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy	23
6.1 Začlenění školního programu EVVO do dokumentů školy	24
B. Plán EVVO na rok 2018 až 2020	25
Seznam použité literatury	30

A. Strategický plán EVVO

1. Charakteristika školy a okolí

Inspiro – středisko volného času je školské zařízení pro zájmové vzdělávání zřízené městem. Ve své činnosti se řídí Zákonem 561/2004 Sb. (školský zákon), Vyhláškou 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání a Pravidly řízení příspěvkových organizací zřízených městem Tišnovem.

Hlavním posláním SVČ je zajišťovat výchovné, vzdělávací, zájmové, tematické a rekreační akce pro děti, žáky, studenty a další osoby. Posláním organizace je osobním přístupem a přátelskou formou vzdělávání nabízet aktivní trávení volného času v regionu Tišnovska. Vytvářením pestré nabídky kroužků, kurzů, akcí a táborů, ze které si mohou vybrat jednotlivci, skupiny i rodiny. Ke každému jedinci přistupuje Inspiro individuálně s ohledem na jeho osobnost a snaží se upevnit pocit jeho důležitosti a odpovědnosti.

Hlavním cílem SVČ Inspira je vytvářet i realizovat preventivní a volnočasové vzdělávací programy pro všechny věkové kategorie, tedy děti, žáky, studenty, pedagogické pracovníky, rodiny s dětmi a dospělé, a to bez ohledu na místo jejich trvalého pobytu nebo jiné podmínky. Středisko vykonává činnost po celý kalendářní rok.

Zájmové vzdělávání probíhá pravidelnou činností 1 - 2x týdně pro děti a dospělé. Zájmové útvary vedou pedagogové interní, externí spolupracovníci a dobrovolníci, kteří jsou proškoleni dle zákona o pedagogických pracovnících.

Zájmové útvary jsou realizovány nejen v Tišnově, ale i v jeho okolí. V Tišnově je provoz rozdělen do dvou budov. V roce 2016 prošla rekonstrukcí starší budova z roku 1899, která bývala dříve chudobincem a poté základnou místních hasičů. Druhá je budovou bývalé základní školy. Obě se nachází v dobře situované lokalitě města (střed města, dobrá dopravní dostupnost, blízkost škol, hřiště, park, přírodní zahrada). Pobočky má SVČ v Dolních Loučkách, Katově, Olší, Doubravníku a Čebíně. V rámci správného hospodaření s odpady má SVČ uvnitř i vně umístěny nádoby na tříděný odpad, užívá ekologické čisticí prostředky a vede všechny účastníky zájmového vzdělávání i zaměstnance k ekologickému povědomí a šetrnému chování k životnímu prostředí. Obsahem vzdělávání Inspira je, že veškeré uskutečňované formy vzdělávání jsou zařazeny do následujících oblastí vzdělávání: Sport a pohyb, Věda a technika, Přírodovědná a environmentální oblast, Výtvarné aktivity, Hudba, Společenskovední aktivity, Aktivity pro předškolní děti.

Každým rokem je nabídka zájmového vzdělávání inovována a jsou zařazovány nové kroužky. Inspiro má přírodovědnou klubovnu Borku, ve které je zázemí pro chovatelský kroužek a další aktivity, které se váží k environmentální tematice. Z pohledu EVVO jsou kroužky zařazenými do přírodo-technické sekce: Ježura, Baobab pro mladší a starší, Mineralogie, Herbář, Letem světem, Hravý vědec, Lezec dobrodruh, Orientační běh, Kutil a Řemeslo. Vzhledem k polohopisu Tišnova, jenž je nazýván „bránou Vysočiny“, ležící mezi přírodní památkou Květnice s ametysty a kopcem Klucanina s rozhlednou, na soutoku řeky Svratky, Loučky a potoka Besénku, skýtá tato

lokalita mnoho příležitostí k bádání, které lze rozvíjet u účastníků zájmového vzdělávání i při vzdělávacích programech pro školy. Pracovní listy jsou používány v přírodovědném kroužku Baobab a na vzdělávacích programech pro školy. V oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro rodiny s dětmi, žáky, studenty a veřejnost patří podzimní akce Den stromů a jarní Den Země. Enviromentální aktivity jsou připravovány ve formě pracovních listů pro různé věkové kategorie – MŠ, ZŠ, SŠ a dospělí. Enviromentální aktivity zahrnují různé stimulační hry, dotýkají se globálních problémů. Praktické části zahrnují ukázky dřevin a přírodnin, jsou přítomni zástupci flory i fauny. Poznáváním a přiřazováním názvů, určování druhů dřeva dle vzorků a klíče a dalšími aktivitami rozvíjí Inspiro u návštěvníků environmentální povědomí a rozšiřuje jejich znalosti.

Na vybraných enviromentálních akcích SVČ Inspiro spolupracuje s dalšími subjekty i organizacemi: s městem Tišnov, Ekoporadnou na Tišnovsku, Lesním rodinném klubu, RC Studánka, ZŠ v Tišnově.

Inspiro se začalo zabývat i projekty, v roce 2016 „svépomocí“ a za podpory města vybudovalo na principu přírodní zahrady malou jedlou zahrádku s bylinkovou spirálou, hmatovou stezkou, hmyzím hotelem a stromovníkem. V roce 2018 bylo požádáno o certifikaci na Přírodní zahradu. V říjnu 2018 nám byl certifikát udělen. Dále dle svého plánu vybudoval venkovní učebnu s extenzivní zelenou střechou, která slouží k vzdělávacím i zájmovým činnostem. Zelená archa Inspira je rozšířením již stávajícího prostoru venkovní výuky. V okolí jsou vysazeny jedlé stromy a keře, jejichž plody slouží jako potrava pro ptactvo a pro zpracování při aktivitách a činnostech SVČ. V budoucnu zde budou umístěny edukativní prvky. Do zahrady má přístup Inspiro, ZŠ, MŠ, Gymnázium, ZUŠ i široká veřejnost. Projekt byl realizován během školního roku. V přípravné fázi došlo ke zpracování projektu, jednání s veřejnou správou, odborníky. Výsadba byla provedena na Dni Země ve školním roce 2018/19.

Z další činnosti zájmového vzdělávání se jedná především o vzdělávací programy určené pro mateřské, základní a střední školy. Jsou rozděleny na přírodovědné, vlastivědné, národopisné, sváteční, praktické a rozvojové.

Do oblasti EVVO lze:

- Ekologie - Recyklace, Globální výchova, Voda
- Zdravý životní styl - „Cvičení jako na party!“, Zdravý talíř, Poruchy příjmu potravin
- Příroda - Ptačí svět, Ptáci, Život na venkově aneb babiččin dvoreček, Vodní bezobratlí v Besénku, Co ukrývá Květnice?, Kopec Klucanina, Stromy na Tišnovsku, Kámen, Půda základ života, Pilná včela, Krásná ouška, tiché tlapky, Krteček, Cyklus -rok v přírodě – jaro, léto, podzim, zima, Lesní království, Kouzelný svět bylin, Ze života rostlin, Jak roste chleba
- Vlastivěda, zeměpis, historie - Místo kde žiji, Kontinenty, Tajemství Tišnova, „Slavní“ lidé města Tišnova
-

Mezi příležitostnou činností se řadí akce pro veřejnost, exkurze, soutěže a turnaje, vycházky a výlety. (Trhové slavnosti, Hody, Memoriál Ivo Medka, Rybářské slavnosti, Vánoční tržní slavnost, Masopust, Karneval a Pohádkový les, ze sportovní oblasti Tišnovská florbalová liga atd. K činnostem zájmového vzdělávání patří i kurzy, semináře pro dospělé a jarní i adventní dílny).

V táborové činnosti středisko volného času nabízí pestrou škálu pobytových i příměstských táborů, které mají téměř vždy do svých programů zahrnutu i přírodovědnou tematiku. Pobytové tábory: Tábor pro rodiče s dětmi, Vltava - splouvání řeky, Sportovní tábor s cyklistikou, florbalové soustředění, Vranice - stanový tábor, přírodovědný tábor Prospektoři. Inspiro je zapojeno do sítě M.R.K.E.V. a Les ve škole. Od září 2019 má koordinátora EVVO.

1. Výchozí stav

2. 1. Rozbor ŠVP z pohledu EVVO

Začlenění EVVO v ŠVP školy

Školní vzdělávací program (dále ŠVP) je součástí dokumentace zařízení od 24. 9. 2007. Během doby své účinnosti byl revidován 26. 9. 2011. V roce 2018 se s nástupem nové ředitelky SVČ začalo pracovat na aktualizaci ŠVP splňující zákonná ustanovení a zakotvení EVVO do dlouhodobých cílů organizace.

ŠVP má několik částí, které se týkají obsahu a popisu činnosti, jak vyžaduje legislativa: (identifikační údaje, charakteristika zařízení, cíle a formy vzdělávání, popis materiálních, personálních, ekonomických a BOZP podmínek. Podmínek přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání, podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, délka, časový plán a obsah vzdělávání hodnocení organizace a závěrečná ustanovení. EVVO je v současném ŠVP organizace zpracováno velice okrajově a obecně, proto závěrečná práce specializačního studia slouží ke zkvalitnění dokumentu ŠVP.

Metody, které jsou pro EVVO v SVČ využívány je: hra, didaktická hra, samostatná práce, práce ve dvojicích a ve skupinách. Výklad, instruktáž, exkurze a expedice, simulace, asociace, hra v roli, rébusy, soutěže, kooperativní metody. Sebehodnocení, vzájemné hodnocení účastníků, hodnocení účastníků pedagogem. Využívány jsou různé edukační EVVO prvky a didaktická technika (např. chovatelské pomůcky, encyklopedie i ostatní literatura, výukové plakáty, PC, živá příroda apod.).

Tematika EVVO je zastoupena rovněž ve vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se účastní seminářů a kurzů s enviromentální tematikou (např. z MAP, Ekoporadny, Lipky, projektu Šablony II).

Organizace je zařazena do sítě M.R.K.E.V. a Les ve škole. Od září 2019 má koordinátora EVVO.

2. 2. Metodika zpracování SWOT analýzy

Situační analýza školy

Výchozí situace zařízení z pohledu EVVO byla provedena formou SWOT analýzy organizace. Údaje pro SWOT analýzu byly získány formou brainstormingu, který proběhl na společné poradě pracovníků 11. září 2018. Pracovníci organizace byli dopředu seznámeni, že se problematika bude řešit. SWOT analýza byla zapsána na nástěnku a následně se pracovníci organizace (pedagogové i provozní zaměstnanci) mohli k jednotlivým bodům vyjádřit a umístit své priority EVVO ve formě barevných lístků.

Klíčové faktory jsou řazeny ve SWOT analýze podle důležitosti.

2. 3. Vyhodnocení SWOT analýzy

Účastníci porady k SWOT analýze vytypovali silné a slabé stránky, příležitosti i hrozby v oblasti EVVO. Tabulka byla doplněna o uvedené skutečnosti, nad kterými jsme dále s kolegy diskutovali a navrhovali možná řešení. Přidělováním hlasů u jednotlivých stránek, hrozeb i příležitostí byly zjištěny klíčové faktory a byla navrhována strategie u oblastí SWOT analýzy.

Za silné stránky pro rozvoj EVVO v SVČ považují zaměstnanci:

- dobrou polohu SVČ ve městě, blízkost nového parku v centru města a zároveň v blízkosti lesa Klucanina, přírodní památky Květnice, nedaleko řeky Svratky a potoka Besénku
- dobrou spolupráci s městem a odborem veřejné správy a komunálních věcí, s mateřskými, základními a středními školami ve městě
- kvalitní spolupráce s ostatními organizacemi, rodiči a veřejností na environmentálních aktivitách (Den stromů, Den Země, Soví noc, Stromolezení, Přírodostezka) MěKS, Ekoporadna, Lesní rodinný klub na Tišnovsku, RC Studánka
- kvalitní PR organizace
- zkvalitňování areálu - vybudování Inspiro zahrádky – přírodní zahrady, dobré materiální zabezpečení organizace
- realizace výukových programů s přírodovědnou tematikou pro školy
- dobré přírodovědné zázemí pro zájmové vzdělávání
- přírodo-učebnu Borka, živý koutek
- kvalitní edukační materiály a pracovní listy (Ekokom, Veolia, Zlatá nit, Dunaj v kufru apod.)
- zařazení do sítě M.R.K.E.V, Les ve škole
- používání eko výrobků při úklidu – Misiva
- používání ekologicky rozložitelného nádobí na akcích
- třídění odpadu na obou budovách a využívání recyklovatelného materiálu v zájmových útvarech, na výukových programech a táborech
- příměstské a pobytové tábory, kde jsou zařazovány přírodovědná a ekologická témata
- vedení pracovníků a účastníků ZV ve třídění odpadů, spolupráci s Ekokomem

- pozitivní motivaci pracovníků a jejich pravidelná účast na vzdělávacích seminářích a kurzech
- nápady lidí a jejich ochota, kreativita, systematicčnost a trpělivost v EVVO

Pro podporu a udržení silných stránek je třeba.

Pokračovat v podporování dobrých vztahů mezi městem i organizacemi. Dále zkvalitňovat vybavenost organizace, areálu a přírodní učebny. Upevňovat a rozšiřovat spolupráci s rodiči a veřejností, městem, organizacemi. Pokračovat v rámci finančních možností v ekologizaci organizace. Budovat spolupráci mezi pedagogy a zaměstnanci v oblasti EVVO. Pokračovat ve vědomí, že podpora EVVO je součástí všech aktivit a činností SVČ, že EVVO je nedílnou součástí lidského života.

Za slabé stránky v oblasti EVVO SVČ považují zaměstnanci:

- skutečnost, že plán pro EVVO je v současném ŠVP zpracován okrajově a je příliš obecný
- chybí oficiální koordinátor EVVO
- nedostatek odborně vzdělaných pracovníků v rámci EVVO a přírodních věd
- málo kolegů zapojených do EVVO
- genderová nevyváženost pedagogických pracovníků
- pedagogové jsou plně vytíženi až přetíženi hlavně v kritických obdobích (září, říjen, květen), vznikají následné chyby, a „nedotahují se úkoly do konce“
- fluktuace externích pracovníků - lektorů (studenti)
- „zafinancování „vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich následný odchod po roce
- obtížné hledání lektorů
- SVČ má relativně málo přírodo-kroužků
- drahé pronájmy jiných prostor, stálý boj s úložnými prostory a pohyby věcí v SVČ
- materiály PT – málo místa, nedůslednost ve vracení věcí na svá místa
- chybí řádné zázemí na archiv
- chybí místnost pro externisty
- nedostatek finančních prostředků na drahé materiální vybavení (mikroskopy, dalekohledy, laboratorní vybavení)
- málo finančních prostředků na Zelenou archu Inspira – venkovní učebnu a ekocentrum, absence vhodného místa, malá zahrada
- málo spolupráce s ekologickými organizacemi
- „byrokracie“, výkaznictví, GDPR, interní dokumenty
- chybí elektronický systém pro rezervaci VP
- malé využívání dotačních a grantových výzev
- malý Fundraising

Za příležitosti pro rozvoj EVVO v SVČ považují zaměstnanci:

- rozvoj zahrady
- využívání blízkého okolí - parku, lesa Klucaniny, Přírodní památky Květnice, řeky Svratky a Loučky, potoka Besénku
- inspirace u ostatních organizací – materiály, prezentacemi, kurzy, semináři
- spolupráce s Odborem životního prostředí, Podhoráckým muzeem, TIC, Ekoporadnou
- využívání dotací a grantů, nadace Partnerství, Zelená oáza, MAS
- podpora a osvěta v ZV, táborech, na akcích
- tematické víkendovky
- větší zapojení rodičů a veřejnosti do dění EVVO
- eko - kroužek – osvěta (free wast)
- projekt NEPETUJ
- akce zaměřené na životní prostředí
- vybudovat hřbitov odpadků
- zapojení do „dne úklidů“, Den země
- uskutečnit polepy autobusových zastávek (ochrana ptactva)
- rozšířit příslušenství na tříděný odpad
- jak neplýtvat vodou (perlátor, WC...)
- solární zdroj
- omezení dopravy auty, změna životního stylu zaměstnanců
- rozšíření týmu odborníků
- vybudování Zelené archy Inspira a Ekocentra
- pobytové akce zaměřené na EVVO
- žádost o přírodní a ukázkovou zahradu
- rorýsí škola
- propagace a PR EVVO
- používání recyklo věcí

Za hrozby pro SVČ považují zaměstnanci:

- odchod „rozumně zeleného“ ředitele
- nepřítomnost či odchod koordinátora EVVO
- fluktuace pracovníků
- nezájem o ZV v oblasti EVVO
- příliš techniky kolem dětí i dospělých
- zrušení nebo sloučení organizace
- konkurence
- nedostatečné množství finančních prostředků
- vyhoření pedagogických pracovníků
- nedostatečná podpora zřizovatele
- neochota spolupráce

Pro potlačení slabých stránek, omezení hrozeb a využití příležitostí je třeba.

Posoudit a následně realizovat zapracování EVVO do aktualizovaného ŠVP. Jmenování koordinátora EVVO. Zajištění většího zapojení odpovídajících interních i externích pracovníků v oblasti EVVO v rámci vzdělávání. Získání většího počtu stálých externistů v přírodovědné oblasti, jako vedoucích zájmových útvarů a lektorů výukových programů. Větší sledování a využívání dotačních a grantových výzev. Zvýšení Fungraisingu organizace. Pečovat o duševní hygienu pracovníků, zvýšit motivaci k zapojení do EVVO. Více prezentovat akce s enviromentální tematikou na webových i FB stránkách organizace, v lokálních médiích. Více využívat dotačních titulů a grantů, sponzorů na zajištění EVVO.

2.4. Klíčové faktory a strategická doporučení

KLÍČOVÉ FAKTORY	STRATEGIE (DOPORUČENÍ)
Využití výhodné polohy SVČ	EVVO aktivity směřovat více do prostorů a míst mimo SVČ, více využívat potenciál města a ostatních organizací.
Dobrá spolupráce s městem a OVSKV, s mateřskými, základními a středními školami ve městě, kvalitní spolupráci s ostatními organizacemi, rodiči a veřejností.	Pokračovat v podporování dobrých vztahů mezi městem i organizacemi. Upevňovat a rozšiřovat spolupráci s rodiči a veřejností, městem, organizacemi.
Plán pro EVVO v současném ŠVP, absence koordinátora EVVO.	Zpracování plánu EVVO pro organizaci a jeho začlenění do dlouhodobého plánu EVVO se začleněním do ŠVP. Zajištění koordinátora EVVO
Zkvalitňování areálu - vybudování Inspiro zahrádky – přírodní zahrady, dobré materiální zabezpečení organizace.	Pokračovat v rozšiřování venkovní výuky v zájmovém vzdělávání a výukových programů. Rozvíjení kvalitního vybavení organizace, areálu a přírodní učebny.
Ekologizace organizace. Třídění, sběr odpadového materiálu.	Pokračovat v rámci finančních možností v ekologizaci organizace. Pokračovat a rozvíjet aktivity v používání eko výrobků při úklidu, v používání ekologicky rozložitelného nádobí na akcích a ve využívání recyklovatelného materiálu v zájmových útvarech, na výukových programech a táborech. Podporovat třídění odpadu na obou budovách a využívání recyklovatelného materiálu. Provádět osvětu pro veřejnost, pracovníky, účastníky ZÚ, mít eko kroužky a ekotým.
Projekty a aktivity s ekologickou tematikou	Pokračování v realizaci projektů a aktivit s environmentální tematikou (Den stromů, Den Země, Soví noc, Stromolezení, Přírodostezka, výukové programy).
Nabídka zájmových útvarů, táborů s environmentální tematikou	Zapojování účastníků ZV, rodičů i veřejnosti do plánování a organizování EVVO
Málo kolegů zapojených do EVVO. Kvalitní a trpěliví pracovníci, duševní hygiena.	Podporovat vzdělávací a motivační programy pro pedagogy, lektory a pracovníky organizace a rozšiřovat EVVO tým o kvalitní a trpělivé spolupracovníky. Dbát o duševní hygiena pracovníků a uskutečňovat společné výjezdy zaměstnanců na zajímavá místa, pořádat relaxační pobyty proti vyhoření zaměstnanců.

3. Vize školy

Motto:

„Inspirujeme se navzájem“

**Vdechujeme návštěvníkům a účastníkům inspiraci,
Jak ohleduplně a šetrně se chovat k Planetě Zemi.**

Inspiro nabízí otevřené a šetrné prostředí, které je přátelské přírodě, má přírodní zahradu, venkovní učebnu, ekologické kroužky i ekocentrum. Funguje na základě souznění člověka s přírodou, respektuje ji, svou činností napomáhá účastníkům i návštěvníkům pochopit vztahy mezi lidstvem a přírodou, dokáže lidem přiblížit a pochopit historii místa v němž se nacházíme. EVVO je nedílnou součástí všech činností Inspira a je společná celé organizaci.

4. Výchova a vzdělávání

DDM a SVČ nemají stanoven svůj Rámcově vzdělávací program (dále je RVP). Jejich výchovně vzdělávací cíle jsou nastavovány z RVP pro předškolní, základní vzdělávání a vzdělávání gymnázia.

Výchovně vzdělávací činnost SVČ je realizována v několika formách zájmového vzdělávání. Výchovně vzdělávací cíle a výstupy jsou zpracovány pro účastníky zájmového vzdělávání a návštěvníky akcí pořádaných SVČ v oblasti posilování pozitivního vztahu k okolí (společnost a příroda), k poznání přírody, posilování vnímavosti vůči přírodě, rozvoji poznatků o ekosystémech, rozvoji poznatků o udržitelném rozvoji a ochraně přírody, v oblasti rozvoje chovatelských a pěstitelských návyků, rozvoji motorických dovedností a upevňování pracovních návyků, rozvoji dětské kreativity, fantazie a tvořivosti, podpoře pohybu, uvolnění a relaxaci. V neposlední řadě i v oblasti základních tábornických dovedností pro pobyt v přírodě a její ochraně.

Při zpracování výchovně vzdělávacích cílů a výstupů EVVO je využito výsledků situační analýzy, metodické podpory, Doporučené očekávané výstupy v základním vzdělávání a Doporučené očekávané výstupy v gymnáziích.

4.1. SENZITIVITA

(VZTAH ČLOVĚKA K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ)

Dlouhodobý cíl 1

Účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce prostřednictvím rozvíjení enviromentální senzitivity vnímá přírodu a její každodenní přítomnost jako nezbytnou součást svého života.

Očekávané výstupy:

účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce dle svého věku

1. dokáže projevit a popsat svůj vztah k přírodě na základě svého dosavadního fyzického kontaktu s přírodou
2. vyjádří libovolnými uměleckými prostředky dle svých možností okolní přírodu
3. přizpůsobí své chování k živé i neživé přírodě, chová se k ní šetrně
4. uvědomuje si potřebu recyklace materiálů v souvislosti s neobnovitelnými zdroji
5. dokáže spolupracovat s ostatními účastníky zájmového vzdělávání, výukových programů nebo návštěvníky akce

Prostředky:

- práce s různým materiálem (výtvarné, rukodělné a pracovní činnosti)
- používání odborné literatury, internetu, propagačních materiálů pro získávání informací
- pobyt v přírodě (táborová činnost, vycházky zájmových útvarů, terénní výuka, akce)
- výukové programy
- práce s mikroskopem, lupou, přírodním materiálem
- práce s obrazovým materiálem, didaktické hry
- péče o živá zvířata v přírodovědné klubovně, péče o přírodní zahradu

4.2. ZÁKONITOSTI

(VZTAHY ŽIVÝCH ORGANISMŮ A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, EKOSYSTÉMY)

Dlouhodobý cíl 2

Účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce se zaměřuje na znalosti fungování základních principů životního prostředí

Očekávané výstupy:

účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce dle svého věku

1. na konkrétních příkladech si uvědomuje vzájemnou provázanost organismů a prostředí, zhodnotí důsledky jejího narušení
2. vnímá okolní přírodu a při svých aktivitách zasahuje uváženě do daného ekosystému
3. orientuje se v potravních vztazích organismů
4. rozlišuje různé druhy přírodního prostředí, dokáže k nim přiřadit organismy, které se v nich vyskytují

5. má znalost různých druhů zástupců fauny, jejich potravních vztahů, vnímá rozdílné požadavky flory na stanoviště, zná správnou péči o rostliny
6. vysvětlí určité jevy, principy a vztahy v přírodě

Prostředky:

- používání odborné literatury, internetu, propagačních materiálů pro získávání informací
- pobyt v přírodě (táborová činnost, vycházky zájmových útvarů, terénní výuka, akce)
- výukové programy
- práce s mikroskopem, lupou, přírodním materiálem
- respektování přírody - ekologické chování organizace, lektorů
- kladný vztah ke zvířatům - péče o svěřená zvířata
- podpora tvořivé činnosti
- péče o přírodní zahradu
- zodpovědnost

4.3. PROBLÉMY A KONFLIKTY (ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ)

Dlouhodobý cíl 3

Účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce chápe enviromentální problémy jako objektivně existující problémy životního prostředí, které mohou, ale nemusí být způsobeny lidskou činností a je schopen uvažovat v rámci svého věku o možných řešeních.

Očekávané výstupy:

účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce dle svého věku

1. dokáže analyzovat problém
2. propojí daný problém do základních souvislostí se svými znalostmi, vyhledá další informace vztahující se k problému, tedy nalezne vztah mezi příčinou a následkem běžných činností a zdůvodní nezvratnost některých rozhodnutí a chyb (např. když nemá rostlina dostatek vláhy – uschne)
3. dokáže si uvědomit enviromentální konflikt či problém a zformuluje svoje stanovisko, jak může osobním chováním přispět k řešení daného problému či konfliktu

Prostředky:

- simulační hry s ekologickou tematikou, diskuze
- enviromentální aktivity a akce
- pozorování krajiny v okolí Tišnova
- třídění odpadu
- výukové programy pro školy

4.4. VÝZKUMNÉ DOVEDNOSTI A ZNALOSTI

(ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ REGIONU A ČR,
VZTAHY ORGANISMŮ A PROSTŘEDÍ)

Dlouhodobý cíl 4

Účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce má znalosti z oblasti ekologie a ochrany životního prostředí, rozumí principům fungování životního prostředí, dokáže zaujmout vlastní stanovisko s příslušným odůvodněním a prezentuje výsledek své práce.

Očekávané výstupy:

účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce dle svého věku

1. osvojuje si základní badatelské dovednosti (pozorování, experimentováním zásady správného zaznamenávání, obrazová dokumentace)
2. osvojuje si základy pěstitelských prací
3. vyhledává informace ke zkoumaným otázkám v připravených materiálech, odborné literatuře a dalších zdrojích (internetu, atlasech, encyklopediích)
4. používá jednoduché i složitější pomůcky, přístroje a pokusy ke zkoumání přírodních jevů
5. prezentuje ostatním své výsledky formou výtvarnou, rukodělnou, ústní nebo písemnou
6. má znalosti a dovednosti vztahující se k významu vody, ekosystémů, fauny a flory, ohleduplného chování k přírodě

Prostředky:

- akce pro veřejnost
- výukové programy
- táborová činnost
- zájmová činnost
- práce s badatelskými - biologickými a chemickými pomůckami, přístroji, dílenským nářadím, rozborů vzorků vody, půdy, určování biotického indexu, zahradnické práce, kompostování, terénní výuka, práce s literaturou

4.5. AKČNÍ STRATEGIE ČLOVĚKA K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Dlouhodobý cíl 5

Účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce je veden k odpovědnému environmentálnímu jednání.

Očekávané výstupy:

účastník zájmového vzdělávání, výukových programů a návštěvník akce dle svého věku

1. je schopen posoudit vliv vlastního chování (nebo své rodiny) na životní prostředí a navrhne možnost, jak svůj tlak na životní prostředí snížit
2. dokáže třídit a ví kde recyklovat odpad vzniklý při svých činnostech

Prostředky:

- projektové dny
- akce pro veřejnost
- výukové programy
- táborová činnost
- zájmová činnost
- projekty, simulační hry s ekologickou tematikou, diskuze, workshopy, přednášky, dílny, šetření vodou a energiemi, třídění odpadu

5. Organizace a provoz

Pedagogičtí pracovníci a zaměstnanci Inspira střediska volného času Tišnov na společné poradě pomocí analýzy stávajícího stavu nastavili základní cíle a opatření v oblasti organizace a provozu SVČ z pohledu EVVO.

5.1. Organizace výuky**5.2. Provoz školy****5.3. Materiální, prostorové a technické zázemí****5.4. Spolupráce s ostatními organizacemi****5.5. Finanční zajištění****5.6. Další vzdělávání zaměstnanců školy**

Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
Organizace výuky 5.1.	5.1.1. EVVO je přirozeně začleňováno do všech forem zájmového vzdělávání, využíváme různé metody a formy práce.	5.1.1.A Do nabídky zájmového vzdělávání, výukových programů pro školy, táborové činnosti, akcí pro veřejnost jsou začleněny v různých formách a metodách enviromentální aktivity. Pořádání projektových dnů.	Realizace přírodovědných kroužků. Návštěvy výstav s enviromentální tematikou. Projektové dny a organizace – Den Země, Den stromů. Pořádání přírodovědných táborů. Včlenění prvků EVVO do táborů. Realizace výukových programů pro školy našeho regionu. Realizace enviromentálních akcí pro veřejnost.
		5.1.1.B Ekologizace	Tematické schůzky v ZÚ o třídění a „recyklaci“ odpadů, šetření s vodou, elektřinou i materiálem. Péče o zeleň.
		5.1.1.C EVVO probíhá v SVČ i mimo budovu (dvorek, přírodní zahrada, venkovní učebna, město, okolní lesy, louky a vodní toky).	Realizace výukových programů pro školy našeho regionu, enviromentálních akcí pro veřejnost. Spolupráce s odborníky.
		5.1.1.D Vznik nového ZÚ s enviromentální tematikou a založení ekotýmu v organizaci.	Nově vzniklý ZÚ s ekotýmem pořádá ve spolupráci s odborníky EVVO besedy, přednášky, dílny a workshopy pro veřejnost.

Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
Provoz školy 5.2.	5.2.1. Ekologizace organizace. (Ekologický provoz a ekologické aspekty podporují v šetrném jednání zařízení a zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí.)	5.2.1.A Součástí všech aktivit a činností SVČ je důležité EVVO. Vedení pracovníků a účastníků ZV v rámci úspor s vodou, spotřebou elektrické energie, tepla, předcházení odpadů a zmenšení ekostopy organizace.	Nakupování ekologicky šetrných výrobků pro činnosti v SVČ. Používání eko výrobků při úklidu – Misiva a ekologicky rozložitelného nádobí při akcích. Předcházení a důsledné třídění. K aktivitám využívá SVČ především recyklovatelného materiálu. Poučení o výhodách a správném používání spořičů vody. Pořízení „perlátoru“, úsporného osvětlení, solárního zdroje, revize splachování WC. Pro činnosti organizace nakupování potravin od místních výrobců. Formou osvěty omezení dopravy zaměstnanců auty, pokračování v zapojení do akce „Do práce na kole“. Péče o zeleň.
		5.2.1.B Organizace provádí ve spolupráci s odborníky i účastníky přírodovědných ZÚ osvětu oblasti EVVO v místním regionu a mediích.	Při propagaci EVVO aktivit pokračuje spolupráce s odborníky, účastníky, rodiči a veřejností. Jsou navrhovány plakáty a probíhá výroba edukačních materiálů.

Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
Materiální, prostorové a technické zázemí 5.3.	5.3.1. Organizace má kvalitní materiální, prostorové a technické zázemí, které dále rozvíjí. Areál je využíván pro výuku a aktivity EVVO.	5.3.1.A Dobré přírodovědné zázemí pro vzdělávání školní i mimoškolní.	Přírodovědná učebna Borka s živým koutkem. Venkovní areál je využíván nejen pro aktivity SVČ, ale slouží i žákům dalších škol ke školním a mimoškolním aktivitám. Přírodní zahrada s bylinkovou spirálou, hmatovým chodníkem, hmyzím hotelem, stromovníkem, jedlými keři a stromy.
		5.3.1.B Průběžně jsou vytvářeny a doplňovány didaktické materiály, specializované pomůcky pro výuku v budově SVČ, na přírodní zahradu, pro výukové programy, terénní výuku, táborovou činnost i akce pro veřejnost. Pomůcky a materiál rozvíjí badatelské schopnosti účastníků.	Kvalitní edukační materiály a pracovní listy (Ekokom, Veolia, Zlatá nit, Dunaj v kufru apod.) Sestavení seznamu potřebných pomůcek a materiálů. Nákup odborné literatury, atlasů, mikroskopů, krabičkových lup. Využívané pomůcky a materiály rozvíjejí badatelské schopnosti účastníků ZÚ.
		5.3.1.C Realizace části zahrady – Zelené archy.	Domluva s odborníky při stavbě venkovní učebny a výsadbě zeleně Zapojení účastníků zájmové vzdělávání, rodičů, veřejnosti a odborníků při realizaci zahradnických prací a tvorby edukačních materiálů.

Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
Spolupráce s ostatními organizacemi 5.4.	5.4.1. Aktivně udržujeme a rozvíjíme spolupráci se zřizovatelem, rodiči, veřejností. Zařízení je vstřícné ke spolupráci s jinými subjekty propagující a realizující EEVO v místě působení. Využívá možností zapojit se do realizace projektů s enviromentální tematikou.	5.4.1.A Spolupracujeme s dalšími subjekty ve městě na enviromentálních aktivitách.	Pedagogové a zaměstnanci SVČ sledují programovou nabídku města a organizací. Zajišťují enviromentální aktivity na těchto akcích.
		5.4.1.B Zapojujeme se do ekologicky zaměřených akcí.	Rodiče a veřejnost mají možnost navštívit Zahradní slavnost, Pohádkový les, Den Země, Den stromů, Dílny, přednášky.
		5.4.1.C Spolupracujeme s rodiči a veřejností minimálně 1x ročně je možnost vzájemného setkání na některé z akcí pořádaných SVČ.	Pokračování v aktivně vyhledávat možnosti pro vzájemnou spolupráci, zapojením do vyhledávání všechny zaměstnance SVČ (zahradní slavnost apod.)

		<p>5.4.2.A Prezentujeme aktivity EVVO.</p>	<p>Rodiče a veřejnost je pravidelně informována na webových stránkách SVČ, FB, výleповých plochách města, Tišnovských novinách, Tišnovské televizi.</p>
	<p>5.4.2. Nabídky ZÚ, akcí, výukových programů pro školy v regionu</p>	<p>5.4.2.B Nabízíme enviromentální výukové programy pro MŠ, ZŠ, SŠ, tábory, kroužky, akce.</p>	<p>Přírodovědné aktivity, Den země, Den stromů, Přírodostezka, Chovatelská výstava, Memoriál Ivo Medka. Ekologické výukové programy.</p>
Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
<p>Finanční zajištění 5.5.</p>	<p>5.5.1. EVVO je v SVČ finančně zajištěna.</p>	<p>5.5.1.A Finanční zajištění EVVO zajišťuje příspěvek z rozpočtu zřizovatele, příjmy z vlastní a doplňkové činnosti, příjmy z projektů a grantů.</p>	<p>Pedagog přírodovědného oddělení jedná s vedením organizace o rozpočtu na EVVO aktivity. Rozšíření týmu odborníků. Získání sponzorů pro EVVO. Zvýšení dovedností pedagogů v psaní žádostí o granty a dotace.</p>
		<p>5.1.1.B Zapojení do projektů s tematikou EVVO.</p>	<p>Sledování nabídek projektů s EVVO tematikou.</p>

Oblast	Dlouhodobý cíl	Opatření	Prostředek
Další vzdělávání zaměstnanců školy 5.6.	5.6.1. Zaměstnanci SVČ jsou otevřeni poznatkům v oblasti EVVO a dle možností využívají nabídek školení a vzdělávání v oblasti EVVO.	5.6.1.A Inspirovat zaměstnance ke zvýšení motivace do EVVO.	Podpora péče o duševní hygienu pracovníků je zajištěna pozitivní motivací pracovníků na společných setkáváních při vzájemném sdílení zkušeností, výjezdech zaměstnanců na zajímavá místa, relaxační pobyty proti vyhoření zaměstnanců.
		5.6.1.B Proškolit a pověřit jednoho zaměstnance koordinací EVVO v organizaci.	Umožnění zaměstnanci studium k výkonu specializované činnosti v oblasti environmentální výchovy – koordinátor EVVO.
		5.6.1.C Průběžné vzdělávání zaměstnanců zaměřené na aktuální a praktické otázky související s EVVO.	1x měsíčně na provozní poradě koordinátor EVVO informuje o nabídkách vzdělávání v EVVO různých organizací (MAP, Ekoporadna, Lipka apod. nebo zasílá aktuální nabídky v oblasti EVVO z projektu Šablony II)

6. Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením školy

Koordinátor EVVO je pedagogický pracovník, kterého ředitel školy nebo školského zařízení pověřil koordinací enviromentální výchovy, vzdělávání a osvěty (dále EVVO). Přednostně má koordinátora vykonávat pedagogický pracovník, který splnil další kvalifikační předpoklady úspěšným absolvováním studia k výkonu specializovaných činností v oblasti enviromentální výchovy, které je v souladu s Metodickým pokynem MŠMT k zajištění enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (2008).

Je-li absolvent tohoto studia oficiálně koordinací EVVO, tzn., že od ředitele školy obdržel písemné pověření, nebo koordinování EVVO bylo zaneseno do jeho náplně práce, pak má podle současných předpisů nárok na finanční ohodnocení nad rámec mzdy za přímou pedagogickou činnost.

Vedení školského zařízení (školy)

- Pověřuje jednoho pedagoga koordinátorem EVVO a umožňuje mu absolvování specializačního studia koordinátorů EVVO.
- Spolupracuje s koordinátorem EVVO a vytváří potřebné podmínky pro jeho činnost v zájmu plnění úkolů, které v tomto směru ukládá Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, Státní program enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a Školský zákon č. 561/2004 Sb.
- Bere na vědomí postupy doporučené Metodickým pokynem MŠMT ČR.
- Vytváří podmínky pro přípravu a realizaci školního programu EVVO (ŠP EVVO) a dle možností vyhodnocuje a oceňuje naplňování ŠP EVVO pracovníky školy.
- Podporuje další vzdělávání koordinátora EVVO, pedagogických pracovníků a správních zaměstnanců.
- Počítá s finanční podporou ekologických aktivit v rozpočtu školy.
- Podporuje vybavenost školy vhodnými pomůckami pro EVVO a usiluje o vhodné prostorové zázemí. Zabezpečuje postupnou ekologizaci školy.
- Podporuje dlouhodobé i krátkodobé ekologické akce organizované koordinátorem EVVO.

Koordinátor EVVO

- Splňuje kvalifikační předpoklady koordinátora EVVO a prohlubuje svoji odbornou kvalifikaci.
- Ve spolupráci s vedením školy a ostatními pracovníky koordinuje tvorbu ŠP EVVO dlouhodobého strategického plánu EVVO, který každý rok doplňuje aktuálním ročním plánem. Vyhodnocuje naplňování ŠP EVVO.
- Usiluje o začlenění EVVO do všech dokumentů školy.
- Přípravuje a koordinuje EEVO akce.
- Zaměstnancům školy zprostředkovává aktuální informace, které týkají dalšího vzdělávání v oblasti EVVO a ochrany životního prostředí.
- Inspiruje ostatní zaměstnance školy pro ekologizaci jednotlivých aktivit.
- Navazuje kontakty s organizacemi vhodným pro EVVO a organizacemi zabývajících se péčí

- o životní prostředí.
- Navrhuje a předkládá opatření, která povedou k další ekologizaci školy.

6.1. Začlenění školního programu EVVO do dokumentů školy

Školní program EVVO zpracovaný v této závěrečné práci se stane oficiální součástí dokumentů INSPIRA střediska volného času Tišnov a bude přílohou Školního vzdělávacího programu SVČ.

V rozmezí každých dvou let bude aktualizován plán EVVO a pravidelně v pětiletých intervalech bude vyhodnocován a aktualizován školní program EVVO.

Plán EVVO na 2018 až 2020

Termín od/do	Název akce/téma	Forma	Cílová skupina	Koordinuje	Spolupracuje	Návaznost na cíle	Realizace termín, pozn.
Září	Proškolení stálých zaměstnanců a externistů v třídění odpadu	Přednáška	Vedoucí kroužku, zaměstnanci	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Ostatní pedagogové a zaměstnanci	5.2.1.A provozní	
Září	Nákup ekologicky šetrných čistících prostředků	Nákup	Provozní zaměstnanci	Ekonomické oddělení (Koláček)	Všechna oddělení	5.2.1.A provozní	
Září	Nabídka přírodovědných zájmových útvarů a akcí na školní rok	Pravidelná zájmová činnost	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ,	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Všechna oddělení	4 5.1.1. výchovně vzdělávací	
Září - květen	Přírodovědné kroužky	Pravidelná zájmová činnost	Děti MŠ, žáci ZŠ, Studenti SŠ,	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Všechna oddělení	4 5.1.1. výchovně vzdělávací	Ježura. Baobab pro mladší a starší. Mineralogie Herbář Letem světem. Hravý vědec. Lezec dobrodruh. Orientační běh. Kutil. Řemeslo.
Září - květen	Fauna a flora na Tišnovsku	Pravidelná zájmová činnost	Účastníci ZÚ	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Přírodovědné oddělení	4 5.1.1. výchovně vzdělávací	Přírodovědné kroužky
Září	Nabídka kurzů pro dospělé	Pravidelná zájmová činnost	Veřejnost	Ředitelka (Kroutilová, Lazarová)	Všechna oddělení	4 5.1.1.A výchovně vzdělávací	
Září	Nabídka přírodovědných výukových programů pro školy	Příležitostná činnost	MŠ, ZŠ, SŠ,	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Všechna oddělení	5.1.1.A Výchovně vzdělávací	
Září - červen	Péče o zeleň a květiny	Celoroční akce	Účastníci přírodovědných ZÚ, zaměstnanci	Přírodovědné oddělení (Chlupová, Leifrová)	Všechna oddělení	4 5.1.1.B 5.2.1.A Výchovně vzdělávací provozní	

Říjen- květen	Fauna a flora na Tišnovsku	Pravidelná zájmová činnost	Účastníci přírodovědnýc h ZÚ	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Přírodovědné oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Ježura. Baobab pro mladší a starší. Mineralogie Badatelská a terénní výuka
Termín od/do	Název akce/téma	Forma	Cílová skupina	Koordinuje	Spolupracuje	Návaznost na cíle	Realizace termín, pozn.
Září červen	Vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti EVVO	Školení, kurzy	PedagogovéEx terní pracovníci	Vedení školy (Kroutilová)	Všechna oddělení	4 5.1.1. 5.6.1. Výchovně vzdělávací Vzdělávání zaměstnan ců	Dle nabídky
Září - květen	Výukové programy	Příležitost ná činnost	Děti MŠ, žáci ZŠ, Studenti SŠ,	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Všechna oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací osvětový	Zdravý talíř. Recyklace. Klimatické změny na Zemi. Kde se bere čokoláda. Půda základ života. Kámen. Cyklus rok v přírodě. Lesní království. Kouzelný svět bylin. Život rostlin. Jak roste chleba. Co ukrývá Květnice? Stromy na Tišnovsku. Voda. Voda v krajině. Vodní bezobratlí. Ptačí svět. Ptáci Kožíšci. Život na venkově. Kртеček. Místo kde žiji. Kontinenty. Tajemství Tišnova. Krajina a taje Tišnova. Tradice. Rukodělné.
Říjen	Tematická schůzka ZÚ – třídění odpadů na pracovištích	Beseda	Účastníci pravidelné zájmové činnosti (ZÚ- kroužky)	Přírodovědné Oddělení (Chlupová)	Všechna oddělení	4 5.1.1.B Výchovně vzdělávací	

Říjen	Den stromů	Osvětová akce	Děti MŠ, žáci, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné Oddělení (Chlupová)	Přírodovědné Oddělení Mas Brána Vysočiny	4 5.1.1. 5.4.1. Výchovně vzdělávací osvětový spolupráce	Stromy státnosti Sázení stromů - třešní
Termín od/do	Název akce/téma	Forma	Cílová skupina	Koordinuje	Spolupracuje	Návaznost na cíle	Realizace termín, pozn.
Říjen	Podzimní prázdniny	Táborová akce	Žáci ZŠ	Přírodovědné Oddělení (Chlupová)	Přírodověd oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Příměstský tábor
Listopad	Recyklace	Rukodělné aktivity	Děti MŠ, žáci ZŠ, Studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné Oddělení (Chlupová)	Výtvarné oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Akce – využití starého materiálu do nové podoby šperky, ruční papír
Prosinec	Výlet do Babiččina údolí	Výlet	Zaměstnanci	Vedení školy (Lazarová)	Všechna oddělení, zaměstnanci	5.6.1.A Vzdělávání zaměstnanců osvětový	
Prosinec	Vánoční dílny	Rukodělné aktivity	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení	4 5.4.1. Výchovně vzdělávací	
Leden-březen	Ptačí svět	Pravidelná zájmová činnost	Účastníci přírodovědných ZÚ	Přírodovědné Oddělení (Chlupová)	Přírodovědné oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací osvětový	Ježura. Baobab pro mladší a starší.
Celoročně	Budování Zelené archy Inspira	Vyjednávání Rukodělná aktivita	Vedení školy, ekonomické a přírodovědné oddělení, provozní zaměstnanci, veřejná správa	Vedení školy, ekonomické a přírodovědné oddělení, provozní zaměstnanci	Vedení školy, ekonomické a přírodovědné oddělení, provozní zaměstnanci,	4 5.1.1. 5.2.1. 5.3.1. 5.5.1. finanční Materiální, prostorový, technický Provozní Výchovně vzdělávací	

Březen	Den země	Osvětová akce	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení Ekoporadna Lesní rodinný klub na Tišnovsku, ZŠ ZaHRAda	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací osvětový	Jaro ožívá, výroba ptačích budek
Termín od/do	Název akce/téma	Forma	Cílová skupina	Koordinuje	Spolupracuje	Návaznost na cíle	Realizace termín, pozn.
Březen	Den země	Osvětová akce přednášky	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Kroutilová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení Odborník Ekoporadna	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací osvětový	Jaro ožívá – přednášky T. Grima
Březen	Jarní dílna	Rukodělné aktivity	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení	4 5.1.1. 5.4.1. Výchovně vzdělávací spolupráce	
Březen	Výběr rostlin v zahradnictví do zahrady – zelené archy	Exkurze	Účastníci přírodovědných ZÚ	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Přírodovědné oddělení Odborník	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Ježura, Baobab
Duben	Jarní prázdniny	Táborová akce	Žáci ZŠ	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Dětský klub	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Příměstský tábor Jarní květena
Duben	Den země	Osvětová akce	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení (Chlupová, Kroutilová, Lazarová, Dvořáková)	Přírodovědné oddělení Výtvarné oddělení Ekoporadna Lesní rodinný klub ZŠ ZaHRAda	4 5.1.1 5.4.1. Výchovně vzdělávací osvětový spolupráce	Voda v krajině
Duben	Den země	Osvětová akce	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Přírodovědné oddělení (Chlupová)	Přírodovědné oddělení Ekoporadna	4 5.1.1 5.4.1. Výchovně vzdělávací Osvětový spolupráce	Voda v krajině Sázení zeleně Zelená archa Inspira
Květen	Zahradní slavnost	Akce	Děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, veřejnost	Všechna oddělení (Chlupová, Kroutilová, Lazarová, Dvořáková,	Všechna oddělení	5.4.1. Osvětový	

				Patzelová)			
Červenec srpen	Letní pobytové a příměstské tábory	Táborová pobytová akce	Žáci ZŠ,	Všechna oddělení (Chlupová, Kroutilová, Lazarová, Dvořáková, Patzelová)	Všechna oddělení	4 5.1.1. Výchovně vzdělávací	Každé oddělení nabídne a realizuje jeden letní tábor s přírodovědným zaměřením

Seznam použité literatury

Metodický pokyn MŠMT k zajištění enviromentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO), MŠMT4.j. 16745/2008-22, Praha 2008

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, Dům dětí a mládeže Tišnov 2011

Internetové zdroje:

Lipka. Specializační studium 263. E- studovna (online)2019. Dostupné z <https://estudovna.lipka.cz/course/view.php?id=65>

Aleš Máchal, Jelena Nováčková, Lenka Sobotová a kol.

Úvod do enviromentálních výchovy a globálního rozvojového vzdělávání: Soubor učebních textů. Brno: Lipka – školské zařízení pro enviromentální vzdělávání, 2012

PaedDr. Markéta Pastorová, Environmentální výchova v gymnáziích: Doporučené očekávané výstupy, Národní ústav pro vzdělávání divize VÚP. 2011. Dostupné z <https://estudovna.lipka.cz/mod/folder/view.php?id=3095>

PaedDr. Markéta Pastorová, Environmentální výchova v základním vzdělávání: Doporučené očekávané výstupy, Výzkumný pedagogický ústav, 2011. Dostupné z <https://estudovna.lipka.cz/mod/folder/view.php?id=3095>